

Wyniki monitorowania wdrażania infrastruktury informacji przestrzennej (IIP) za rok 2011

Wskaźniki w górę

Monitoring obejmuje cztery główne pola działania INSPIRE (metadane, zbiory danych przestrzennych i odpowiadające im usługi, usługi sieciowe oraz wspólne korzystanie z danych). Pozwala określić status powyższych składowych (czy istnieją) i postęp we wdrażaniu dyrektywy (w tym zgodność ze specyfikacjami).

Ewa Surma

Prace przygotowawcze nad decyzjami dotyczącymi wdrożenia dyrektywy INSPIRE oraz przyszłej ewolucji infrastruktury informacji przestrzennej (IIP) wymagają ciągłego monitorowania oraz regularnych sprawozdań. Monitoring to coroczne zobowiązanie oparte na analizach ilościowych i bazujące na wykazie zbiorów danych przestrzennych, usług danych przestrzennych i usług sieciowych. Strategiczne podejście wybrane dla monitoringu uwidacznia nie tylko elementy, które są zgodne z INSPIRE, ale również te, które wchodzą w zakres INSPIRE, lecz nie są jeszcze zgodne z przyjmowanymi sukcesywnie zasadami. Monitoring oparty jest na 8 ogólnych i 25 szczegółowych wskaźnikach w zakresie komponentów technicznych INSPIRE (metadane/interoperacyjność zbiorów i usług danych przestrzennych/usługi sieciowe), które dobrze obrazują jego zakres.

Wskaźniki ogólne:

• **MDi1 – Monitorowanie istnienia metadanych** (liczba zbiorów i usług danych przestrzennych odpowiadających tematom I, II i III załącznika dyrektywy INSPIRE, dla których istnieją metadane, podzielona przez liczbę wszystkich zbiorów i usług danych przestrzennych odpowiadających tym tematom).

• **MDi2 – Monitorowanie zgodności metadanych** (liczba zbiorów i usług danych przestrzennych odpowiadających tematom I, II i III załącznika, dla których metadane są zgodne z przepisami wykonawczymi, podzielona przez liczbę wszystkich zbiorów i usług danych przestrzennych odpowiadających tym tematom).

• **DSi1 – Zakres pokrycia terytorium państwa członkowskiego zbiorami danych przestrzennych** (suma wszystkich „obszarów pokrytych” dla zbiorów danych przestrzennych odpowiadających tematom I, II i III podzielona przez sumę obszarów wymaganych dla wszystkich zbiorów danych przestrzennych dla tych tematów).

• **DSi2 – Zgodność zbiorów danych przestrzennych z INSPIRE** (liczba zbiorów danych przestrzennych odpowiadających tematom I, II i III, które są zgodne z przepisami wykonawczymi oraz których metadane są zgodne z przepisami wykonawczymi, podzielona przez liczbę wszystkich zbiorów danych przestrzennych odpowiadających tym tematom).

• **NSi1 – Monitorowanie dostępności metadanych w ramach usług wyszukiwania** (liczba zbiorów danych przestrzennych i usług odpowiadających tematom I, II i III, dla których istnieje usługa wyszukiwania, podzielona przez liczbę wszystkich zbiorów danych przestrzennych i usług odpowiadających tym tematom).

• **NSi2 – Monitorowanie dostępności zbiorów danych przestrzennych w ramach usług przeglądania i pobierania** (liczba zbiorów danych przestrzennych

odpowiadających tematom I, II i III, dla których istnieją zarówno usługi przeglądania, jak i pobierania, podzielona przez liczbę wszystkich zbiorów danych przestrzennych odpowiadających tym tematom).

• **NSi3 – Monitorowanie użytkowania usług sieciowych** (suma rocznych liczb poleceń wykonania usługi dla wszystkich usług sieciowych podzielona przez liczbę usług sieciowych).

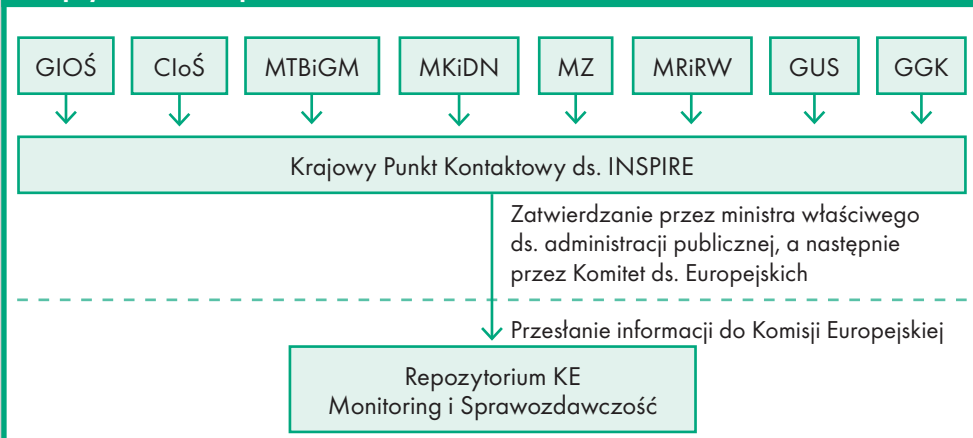
• **NSi4 – Monitorowanie zgodności usług sieciowych** (liczba usług sieciowych zgodnych z przepisami wykonawczymi podzielona przez całkowitą liczbę usług).

Wskaźniki szczegółowe obliczane są analogicznie kolejno dla poszczególnych aneksów.

Zgodnie z przytoczoną niżej decyzją Komisji Europejskiej w procesie monitorowania obowiązuje system „0-1”. W przypadku istnienia metadanych dla danego zbioru bądź usługi przypisujemy wartość 1, jeśli tych metadanych brak – wartość 0. Podobnie jest w przypadku zgodności z przepisami wykonawczymi INSPIRE, usługa zgodna – wartość 1, niezgodna – wartość 0.

W roku 2012 monitoring wykonany został już po raz trzeci zgodnie z zasadami zawartymi w decyzji Komisji Europejskiej nr 2009/442/UE z 5 czerwca 2009 r. w zakresie monitorowania i sprawozdawczości. W procesie

Przeływ informacji nt. wdrażania INSPIRE

Wskaźniki ogólne wdrażania INSPIRE. Porównanie wyników z lat 2010-11

2011

Metadane		Zbiory danych		Usługi sieciowe			
Istnienie	Zgodność	Zakres pokrycia	Zgodność	Dostępność wyszukiwania	Dostępność przeglądania i pobierania	Użytkowanie	Zgodność
MDi1	MDi2	DSi1	DSi2	NSi1	NSi2	NSi3	NSi4
62%	52%	88%	6%	57%	6%	66	92%
76	64	15 746 726	4	69	4	4000	56
122	122	17 845 105	62	122	62	61	61

2010

Metadane		Zbiory danych		Usługi sieciowe			
Istnienie	Zgodność	Zakres pokrycia	Zgodność	Dostępność wyszukiwania	Dostępność przeglądania i pobierania	Użytkowanie	Zgodność
MDi1	MDi2	DSi1	DSi2	NSi1	NSi2	NSi3	NSi4
52%	49%	67%	2%	48%	5%	0	90%
60	56	11 607 070	1	55	3	2	54
115	115	17 215 574	56	115	56	60	60

monitorowania wdrażania infrastruktury informacji przestrzennej za rok 2011 uwzględnione zostały wkłady częściowe nadesłane przez organy wiodące, którym zgodnie z art. 3 ustawy z 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (DzU 76, poz. 489) zostały przypisane odpowiednie tematy danych przestrzennych. Informacje zostały przekazane przez:

- Centrum Informacji o Środowisku (CIoŚ) dla tematów, za które odpowiada minister środowiska (Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, GDOŚ), główny geolog kraju oraz prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej,
- ministra transportu, budownictwa i gospodarki morskiej,
- ministra kultury i dziedzictwa narodowego (Narodowy Instytut Dziedzictwa),
- ministra zdrowia (Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia),
- prezesa Głównego Urzędu Statystycznego,
- głównego geodetę kraju.

Dodatkowo dane dla tematów z III aneksu (urządzenia do monitorowania, strefy zagrożenia naturalnego, warunki meteorologiczno-geograficzne) przekazał Instytut Badawczy Leśnictwa. Ponadto główny inspektor ochrony środowiska poinformował o realizacji przedsięwzięcia w zakresie swojego tematu, tj. *Urządzenia do monitorowania środowiska*, natomiast w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi trwają prace nad identyfikacją istniejących baz danych niezbędnych do utworzenia zbiorów zgodnych z wymaganiami INSPIRE. Przekazane przez organy wiodące infor-

macje stanowią podstawę aktualizacji i uzupełnienia wykazu zbiorów danych przestrzennych i usług oraz usług sieciowych, następnie obliczane są poszczególne wskaźniki ogólne i szczegółowe oraz w terminie do 15 maja każdego roku przesyłane do Komisji Europejskiej. Krajowe punkty kontaktowe w państwach członkowskich przekazują KE wyniki monitorowania, które zgodnie z przytoczoną decyzją zawierają następujące informacje:

- wartości wskaźników ogólnych (dotyczących metadanych, interoperacyjności zbiorów danych, usług sieciowych) oraz szczegółowych,
- liczniki i mianowniki dla wszystkich wskaźników ogólnych i szczegółowych,
- dane zebrane na mocy art. 3 ust. 2, art. 4 ust. 2, art. 5 ust. 2, art. 6 ust. 2, art. 7 ust. 2, art. 8 ust. 2, art. 9 ust. 2 i art. 10 ust. 2 decyzji KE w zakresie *monitorowania i sprawozdawczości*.

W tym roku w wykazie Polska przedstawiła 122 zbiory i usługi, dla których metadane są w 52% zgodne z INSPIRE. W aneksie I – 18 zbiorów, których metadane są w 94% zgodne z INSPIRE, w aneksie II – 19 zbiorów, których metadane są w 89% zgodne z INSPIRE, a w aneksie III – 25 zbiorów, których metadane są w 40% zgodne z INSPIRE. Wykazanych zostało 61 usług w 92% zgodnych z przepisami wykonawczymi INSPIRE. Obecnie przepisy wykonawcze do dyrektywy wymagają metadanych dla I i II aneksu oraz usług sieciowych (wyszukiwania i przeglądania).

Należy ponownie zwrócić uwagę, że monitoring realizowany jest stopniowo: najpierw monitorujemy to, co posiadamy,

a następnie to, co jest zgodne z INSPIRE (w międzyczasie zatwierdzane są kolejne przepisy implementacyjne). W ten sposób proces monitorowania pozwala śledzić postęp w implementacji IIP, włączając w to elementy, które na początku nie będą zgodne z wymaganiami INSPIRE.

Szczegółowe *Wyniki monitorowania wdrażania IIP za rok 2011* zostaną opublikowane na stronie GUGiK, a w zakładce INSPIRE zamieszczono wyniki monitorowania za rok 2009 i 2010. Dla porównania na stronie Komisji Europejskiej (<http://inspire.jrc.ec.europa.eu> zakładka Monitoring and Reporting) można zobaczyć, jak z INSPIRE radzą sobie inne kraje członkowskie [GEODETA 3/2012 – red.].

Mimo różnicowania etapów wdrażania IIP w poszczególnych resortach monitoring uwidacznia postęp prac nad infrastrukturą informacji przestrzennej w Polsce. Należy podkreślić, że organy wiodące wykazują swoje zbiory również dla innych tematów z poszczególnych aneksów, dla których nie są resortem wiodącym, co znakomicie świadczy o rozumieniu pojęcia współpracy i współdziałania na etapie tworzenia krajowej IIP.

W przyszłym roku poza monitorowaniem należy sporządzić sprawozdanie za okres trzyletni (2010-12) w zakresie tworzenia, funkcjonowania i rozwoju infrastruktury dotyczące:

- koordynacji i zapewnienia jakości,
- funkcjonowania i koordynacji infrastruktury,
- korzystania z infrastruktury,
- rozwiązań służących wspólnemu korzystaniu z danych,
- kosztów i korzyści.

Ewa Surma

Biurow Współpracy Zagranicznej, GUGiK